

Аналіз роботи педагогічного колективу закладу у 2016-2017 н.р.

Стан і розвиток шкільної мережі

На початок 2016/17 навчального року у школі навчалось 532 учнів. На момент закінчення – 536. Протягом навчального року вибуло 32 учня, прибуло - 36. Всього у закладі функціонувало 19 класів. Середня наповнюваність 28,2 учнів на клас.

Мова навчання – українська. Робочий тиждень п'ятиденний. Навчання відбувалося в одну зміну.

54% дітей, які навчаються у закладі проживають в межах території обслуговування (у квадраті, обмеженому вулицями 600-річчя, Порики, Космонавтів і Хмельницьким шосе, площа 1,6 кв.км.) За класами вони розподілені наступним чином:

1-А – 74,2%	5-А – 21,4%
1-Б – 63,6%	5-Б – 50,0%
2-А – 66,7%	6-А – 40,0%
2-Б – 63,3%	6-Б – 43,3%
2-В – 55,6%	7-А – 53,4%
3-А – 50,0%	7-Б – 48,1%
3-Б – 67,9%	8-А – 43,3%
3-В – 38,1%	9-А – 45,2%
4-А – 66,7%	10-А – 80,0%
4-Б – 54,5%	11-А – 41,2%

З кожним роком частка таких дітей стає більшою (від 42% у 2008 році до 54% у поточному).

Соціальний стан дітей закладу

Соціальний стан сімей дітей, які навчаються в нашій школі такий:

- 3 дитини, позбавлених батьківського піклування;
- 10 дітей з обмеженими можливостями;
- 26 дітей з малозабезпечених сімей;
- 31 багатодітна сім'я (53 дитини з них навчаються в нашій школі);
- 10 дітей-переселенців з тимчасово окупованої території та зони АТО;
- 3 дітей, постраждалих від наслідків Чорнобильської катастрофи і мають категорію "Д";
- 28 дітей із сімей учасників АТО;
- 87 дітей з неповних сімей.

У всіх соціальних позиціях ситуація порівняно з минулим роком особливо не змінилася. Хоча поступово зростає кількість дітей із малозабезпечених сімей.

Кадрове забезпечення

Станом на 01.09.2017 року школа укомплектована педагогічними кадрами і обслуговуючим персоналом. За штатним розкладом у закладі 54 ставок працівників: 33 ставки педагогічних працівників (з психологом і бібліотекарем) і 21 технічний працівник.

На початок 2017/18 навчального року у закладі працюватиме 44 педпрацівника і один бібліотекар.

За кваліфікаційними категоріями і педагогічними званнями маємо:

- 10 вчителів категорії «спеціаліст» (9 у минулому році)
- 5 вчителів II категорії (5)
- 3 вчителів I категорії (6)
- 26 вчителів вищої категорії (21), з них
- 10 вчителів зі званням «Старший вчитель» (7)
- 9 вчителів зі званням «Методист» (9)

За стажем роботи переважають вчителі, які мають більше 20 років педагогічного стажу (22 педагог, 49%). 7 вчителів мають стаж від 10 до 20 років (16,3%), 7 вчителів – від 5 до 10 років (16,3%) і 8 осіб (18,4%) мають стаж до 5 років.

Середнє навантаження на педагога у наступному році складе 18 год. (16 – у середній і старшій школі, 20 – у початковій).

Середній вік колективу 41,3 (у минулому році – 40,8) років.

Матеріально-технічна база

Протягом року у закладі функціонували спортивний зал, гімнастичний зал, хореографічна кімната, майстерні для хлопчиків і дівчаток, їдальня, актовий зал, 28 навчальних та 10 інших приміщень технічного і санітарно-гігієнічного призначення. Більшість кабінетів забезпечені необхідними меблями, приладами, наочністю та іншим майном на середньому рівні. Найгірша ситуація із забезпеченістю у шкільних майстернях.

У кабінетах достатня кількість технічних засобів навчання, що дозволяє організувати навчально-виховний процес на сучасному рівні. У 16 навчальних приміщень є телевізор (11 плазм), DVD, у більшості комп'ютер (у 25). Більшість приміщень мають доступ до глобальної мережі Інтернет (21 із 28). 9 кабінетів забезпечені бездротовим доступом до мережі.

На пришкольній території розташований стадіон, де розміщені футбольне поле мінімально стандартних розмірів (90м X 45м), гандбольний і волейбольний майданчики, блок гімнастичних снарядів та смуга перешкод. Також заклад має рекреаційну зелену зону і фруктовий сад.

Загальні підсумки роботи школи у 2016/17 н.р.

Колектив закладу у минулому навчальному році працював над створенням таких умов для розвитку особистості і її творчої самореалізації, які б дали їй можливість ефективно працювати і навчатися теперішнім учням протягом всього життя, зберігати й примножувати цінності національної культури та громадянського суспільства, розвивати і зміцнювати суверенну, незалежну, демократичну, соціальну та правову державу як невід'ємну складову європейської та світової спільноти.

Керівництво, підвищення якості та ефективності внутрішньошкільного управління забезпечувалося документами планування роботи: перспективним, річним, робочим навчальним та тижневим планами.

Протягом навчального року адміністрацією закладу за участі керівників методичних асоціацій систематично здійснювався контроль за процесом начальної діяльності, проводилися моніторинги якості знань, умінь і навичок учнів, їх розвитку.

При визначенні навчальних досягнень учнів підлягали аналізу:

- рівень володіння дітьми розумовими операціями (здатність до аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, формулювання висновків);
- ступінь сформованості загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- цілісність, повнота, наочність, обґрунтованість і правильність відповідей.

Реалізація річного плану відбувалася відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Національної доктрини розвитку освіти XXI ст.», указів Президента України, рішень уряду України, органів управління всіх рівнів з питань освіти і виховання; правил і норм охорони праці, техніки безпеки, а також статуту і локальних правових актів закладу, дотримання норм Конвенції ООН про права дитини.

У році, що минув, колектив закладу завершив реалізацію перспективного прогнозування розвитку матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення та навчально-виховного процесу закладу та додатку до нього «Програми розвитку та модернізації закладу на 2012-2017 роки».

Робота з учнями базувалася в тому числі і на даних психологічної діагностики. Були проведені дослідження рівня адаптації учнів 1, 5, 10-х класів до відповідного ступеня навчання. Психолого-педагогічний супровід 1, 5, 10-х класів допоміг визначити проблеми як

окремих школярів, так і в цілому колективів, що пов'язані з процесом адаптації учнів на різних ступенях навчання, а також запропонувати шляхи їх подолання.

Аналізуючи підсумки року в аспекті навчальних досягнень учнів слід відзначити наступне.

Впродовж восьми останніх навчальних років діти, які проживають на території обслуговування закладу, 100-відсотково охоплені навчанням.

За підсумками 2016/17 навчального року з високим рівнем знань школу закінчили 68 учнів, що становить 12,9% (у минулому році – 60; 12 %). З них 39 учнів є відмінниками.

Таблиця 2. Порівняльний аналіз кількості учнів з оцінками високого рівня навчальних досягнень

Ступе-ні	2009/10 н.р.	2010/11 н.р.	2011/12 н.р.	2012/13 н.р.	2013/14 н.р.*	2014/15 н.р.*	2015/16 н.р.*	2016/17 н.р.*
I	10	12	6	9	17	24	32	19
II	8	8	13	7	10	9	18	17
III	3	5	4	3	4	1	2	3
Всього	21	25	23	19	31	34	52	39

* без 1-2 класів, де оцінювання вербальне.

207 учнів закладу завершили 2016/17 навчальний рік на достатньому рівні навчальних досягнень, що становить 39 % від загального контингенту, що є нищим показником у порівнянні з попередніми навчальними роками (43% та 42% відповідно); 219 учнів (40 %) мають середній рівень навчальних досягнень (40% та 41% у попередні навчальні роки) та 35 учнів (6,6%) мають початковий рівень навчальних досягнень (у минулому два роки 5% і 7,5%). І ще 35 учнів мають оцінки початкового рівня з окремих предметів.

9 учнів закладу навчалися за індивідуальною та інклюзивною формою навчання.

Середній бал по закладу за підсумками року склав 7,96 (у минулий рік 8,28).

Таблиця 3. Окремі сумарні показники по класах (2-11)

Клас	СБ	Відмінники	З початковим рівнем /окремі оцінки ПР
3а	7,5	3	0/3
3б	8,1	4	0/1
4а	8,3	9	0/0
4б	8	5	0/0
5а	8,7	5	0/0
5б	7,8	1	0/4
6а	8,7	3	0/1
6б	7,5	5	0/4
7а	7,8	2	0/3
8а	7,3	2	0/4
9а	7,5	1	0/11
10а	8,1	1	0/0
11а	8,2	2	0/2
Сер.	7,96	52	0/20

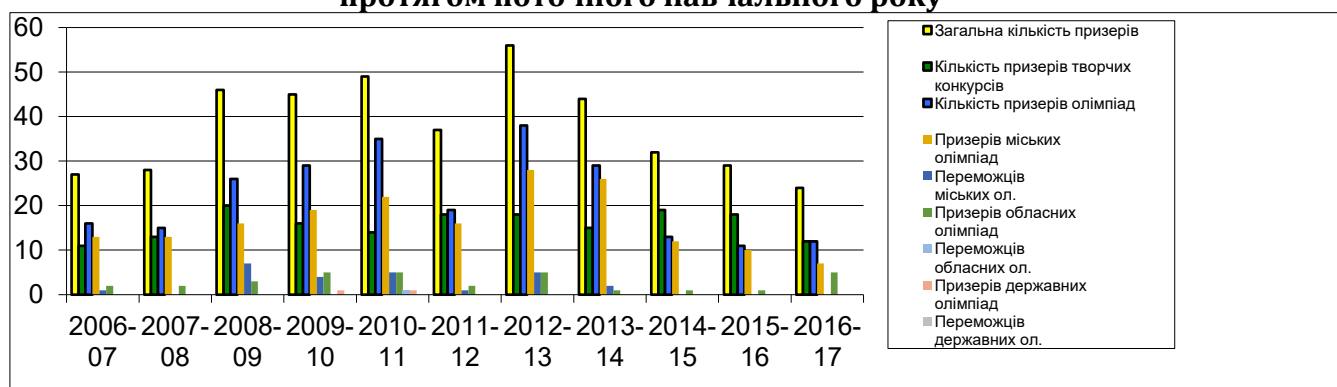
Серед кращих колективів слід відзначити класний колектив 5-А (Канавська С.В.), 6-А(Ковальчук М.М.). В числі колективів, які потребують посиленої уваги педагогів, 8-А та 9-А класи (класні керівники Гаврилюк В.С. та Сокрута І.В.).

Відповідно до Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 вересня 2011 р. №1099,

zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2011 р. за № 1318/20056, наказів Міністерства освіти і науки України від 19.08.2016 року № 1006 «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів з навчальних предметів у 2016/2017 навчальному році», в рамках реалізації Обласної цільової програми роботи з обдарованою молоддю на 2013-2017 року, затвердженої рішенням 14 сесії 6 скликання Вінницької обласної Ради від 19 лютого 2013 року № 481, п. 4.21 Положення про Департамент освіти і науки облдержадміністрації, затвердженого розпорядженням голови Вінницької облдержадміністрації від 16.01.2013р. № 23, Програми розвитку освіти міста Вінниці на 2013-2020 роки, з метою здійснення систематичної роботи з виявлення та гармонійного розвитку обдарованих дітей, підтримки талановитої учнівської молоді, створення умов для її творчої реалізації та розширення наукового світогляду, задоволення потреб у професійному самовизначенні відповідно до інтересів та здібностей, проведення систематичної роботи з обдарованими дітьми учні школи (наказ по закладу від 05.09.2016 №392) у поточному навчальному році учні брали участь у предметних олімпіадах, творчих конкурсах та спортивних змаганнях різного рівня.

Частина педагогів закладу відповідально поставилася до участі учнів у вище вказаних заходах. Але показник загальної кількості досягнень найнижчий за останні сім років. Зменшення кількості досягнень можна пояснювати різними причинами, але непрофесіоналізм і неефективна робота окремих педагогів – є однією з головних.

Діаграма кількості призерів та переможців у олімпіадах та творчих конкурсах протягом поточного навчального року

Дані до діаграми:

Навч. роки	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
Загальна кількість призерів	49	37	56	44	32	29	24
Кількість призерів творчих конкурсів	14	18	18	15	19	18	12
Кількість призерів олімпіад	35	19	38	29	13	11	12
Призерів міських олімпіад	22	16	28	26	12	10	7
Переможців міських ол.	5	1	5	2	0	0	0
Призерів обласних олімпіад	5	2	5	1	1	1	5
Переможців обласних ол.	1	0	0	0	0	0	0

Найкращий результати серед учнів в олімпіадах та конкурсах продемонстрували:

- Бондар Ірина, 11-А клас, - 6 досягнень;
- Смірнов Марко, 11-А клас, – 3 досягнення;
- Макоцька Ольга, 11-А – 2 досягнення.

Крім того, впродовж року семеро учнів нашої школи стали стипендіатами міського голови: Бондар Ірина і Смірнов Марко – двічі, Кисельов Євген, Бондар Дар'я та Біляк Олена – по одному разу.

Серед педагогів найкращі результати у підготовці дітей до виступів продемонстрували:

- Довгошей В.А, Пилипенко Н.І. – підготували по 3 призера;
- Бондар Г.В, Канавська С.В, Попович І.Ю, Карнаух В.М, Юренко-Слічна Н.Д. – по 2 призера;
- Вовк А.В, Греля І.С, Зінкевич А.А, Ковальчук М.М, Космина А.С, Матвійчук О.Б, Ткачук Ю.П, Федотов В.В. – по 1 призеру.

Всього 16 (19 у минулому році) вчителів зуміли гідно підготувати дітей до виступу на предметних олімпіадах і творчих конкурсах.

Невисокі результати в олімпіадах з загальноосвітніх предметів продемонстрували і збірні команди. Найкращий результат з географії (14 місце серед 36 колективів). Найгірший показник – з математики (останнє 36 місце).

У змаганнях в рамках міської спартакіади по групі шкіл з кількістю учнів 5-10 класів до 500 спортивний колектив закладу посів третє місце, що є гіршим результатом, ніж у двох минулих роках, хоча цей показник - призовий. У окремих видах слід відмітити вдалі виступи команди з допризовної підготовки (3 місце в області) та команди змагань «Олімпійське лелеченя» – 2 місце у місті). Готував команди вчитель Карнаух В.М.

Цього року у огляді художньої самодіяльності ми брали участь у вокальному та хореографічному конкурсах. Виступ обох колективів, якими відповідно керували Роштабіга Є.О. і Зінкевич А.А., був відзначений грамотами лауреатів.

У роботі педагогічного колективу закладу особлива увага приділяється виявленню та підтримці талановитої молоді, створення умов, необхідних для розвитку та прояву індивідуальних здібностей. У 2016/17 н.р. продовжено роботу шкільної філії обласної МАН. Метою роботи цієї структури було: поглиблення науково-практичних знань із галузевих наук у секціях, подальше зміцнення наукових зв'язків між шкільною молоддю і вузівською. Педагогічний процес у МАН має свої особливості, які відрізняють його від звичайних уроків у школі. Плани й програми наукових секцій, на відміну від стабільних навчальних програм, охоплюють такі галузі знань і практичної діяльності, які виходять за межі уроку, враховуючи індивідуальні інтереси та творчий потенціал конкретної дитини. Проект учня 11-А класу Смірнова Марка «Визначення вмісту фосфат-іонів у ґрунті» під керівництвом вчителя Зінкевич А.А. посів II місце на обласному етапі конкурсу МАН. А проекти Бондар Ірини (керівник Пилипенко Н.І.) «Двомовність в Україні» та Макоцької Ольги (керівник Греля І.С.) «Дослідження вмісту антиоксидантних сполук в лікарських рослинах» отримали дипломи III ступеню.

Відповідно до вимог ст. 34 Закону України «Про загальну середню освіту», Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту», Відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 30 грудня 2014 року № 1547 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2015 року за № 157/26602, на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 20.10.2016 № 1272 «Про проведення державної підсумкової атестації учнів (вихованців) загальноосвітніх навчальних закладів у 2016/2017 навчальному році» із змінами, внесеними наказом МОН України від 30.12.2016 № 1696 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 жовтня 2016 року № 1272», Порядку переведення учнів (вихованців) загальноосвітнього навчального закладу до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369, Положення про золоту медаль «За високі досягнення у навчанні» та срібну медаль «За досягнення у навчанні», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17.03.2015 № 306, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 31.03.2015 за № 354/26799, листа МОН України від 13.03.17 року № 1/9-149 «Про проведення державної підсумкової атестації у

загальноосвітніх навчальних закладах, у 2016/2017 навчальному році», наказу Департаменту освіти ВМР від 20.03.2017 року №126 «Про проведення державної підсумкової атестації учнів у системі загальної середньої освіти міста у 2016-2017 навчальному році», відповідних наказів керівника закладу від 03.04.2017 року №131 «Про створення державних атестаційних комісій, організацію та проведення державної підсумкової атестації у формі ЗНО у 11-А класі комунального закладу у 2016/2017 н.р.» та від 03.04.2017 року №130 «Про створення державних атестаційних комісій, організацію та проведення державної підсумкової атестації у 9-А класі комунального закладу у 2016/2017 н.р.» у період з 23 травня по 16 червня 2017 року у формі зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), згідно з графіком, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 31.08.2016 № 1055 «Про затвердження Календарного плану підготовки та проведення у 2017 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти», з трьох предметів: українська мова; математика або історія України (період ХХ – початок ХХІ століття) за вибором випускників – один з цих двох навчальних предметів незалежно від профілю навчального закладу; предмет за вибором учня з одного з зазначених навчальних предметів: біологія, хімія, фізика, географія, іноземна мова (англійська, або німецька, або іспанська, або французька мова - залежно від того, яка іноземна мова вивчалась у старшій школі), математика, історія України (період ХХ – початок ХХІ століття), з 31 травня по 7 червня проведено державну підсумкову атестацію у 9-А класі з трьох предметів: української мови, математики та біології за вибором навчального закладу (рішення педради від 16 січня 2017 року, протокол 2).

Цьогорічні результати ЗНО свідчать про достатній рівень навчальних досягнень учнів 11-а класу

№	Предмет	2015-2016			2016-2017		
		К-сть учасників	Якість ДПА/ЗНО	Низького рівня (к-ть)	К-сть учасників	Якість	Низького рівня (к-ть)
1.	Укр. мова	21	86/54%	0	22	77 %	0
2.	Історія	19	58/ 21%	0	17	47 %	0
3.	Математика	2	50/13%	0	8	37,5 %	0
4.	Англ. мова				3	33 %	1
5.	Біологія				6	50 %	0
6.	Фізика				1	100 %	0
7.	Хімія				3	66,6 %	1
8.	Географія				6	83 %	0
9.	Середній показник		63/29 %	-		61,8 %	

Порівняльний аналіз результатів ДПА учнів 9-х класів

№	Предмет	2015-2016 навчальний рік			2016-2017 навчальний рік		
		К-сть учасників	Якість ДПА	Низького рівня (кількість)	К-сть учасників	Якість ДПА	Низького рівня (кількість)
10.	Укр. мова	28	61 %	1	33	51,5 %	3
11.	Математика	28	50 %	2	33	45,4 %	8
12.	Англ. мова	28	78,5 %	-	-	-	-
13.	Біологія	-	-	-	33	60,6 %	0
14.	Середній показник	-	63 %	-		52,5%	

Аналіз результатів ДПА з математики та української мови свідчить про зниження рівня якості навчальних досягнень учнів 9-А класу у 2016-2017 навчальному році як з української мови так і математики.

Значним досягненням і проявом професіоналізму педагогів школи є факт підтвердження за результатами ДПА/ЗНО високого рівня навчальних досягнень нашими медалістами – Бондар Іриною, Макоцькою Ольгою та Смірновим Марком, що спостерігалось цього року не у багатьох навчальних закладах міста.

Рік був плідний і на здобутки педагогів. Вовк Анжеліка Роландівна була відзначена грамотою за кращу організацію правовиховної роботи у місті. Сокрута І.В. посіла друге місце у конкурсі «Вчитель року з біології». 3 місце у Грелі І.С. у міському конкурсі молодих педагогів «Надія». Лауреатом всеукраїнського етапу конкурсу творчих робіт з історії Голокосту стала вчитель історії Юренко-Слічна Н.Д. та учениця 9-А класу Біляк Олена.

Посильну участь педагоги закладу взяли у організаційно-методичній роботі на рівні міста і області. На високому рівні у закладі були проведені обласний етап конкурсу «Вчитель року» у номінації «Біологія» та міський семінар директорів шкіл міста. Високий рівень проведення семінару був відзначений не тільки керівниками міських шкіл, а й працівниками ДО ВМР. Даний захід був проведений спільно з ДонНУ в рамках угоди про співпрацю з ВНЗ.

Продовження навчання випускниками будь-якої школи є індикатором успішності роботи педагогічного колективу.

Із 22-ти випускників 11-А класу 16 осіб (73 %), (у минулому році – 74%) вступили до ВУЗів III-IV рівнів акредитації (з них – 13 – на контрактну форму навчання), 3 – у коледжі, технікуми – 14% (14 % - в минулому році), 3 – в училища (це 14 %). 2 – виїхали для продовження навчання за кордон.

Із 35 випускників 9-А класу 15 – 42,9 % (у минулому році – 55,2 %) обрали для продовження навчання 10 клас (у нашому закладі), 14 дітей (40 %) вступили до коледжів, технікумів, до училищ вступили 6 випускників (17,1 %).

У минулому навчальному році заклад пройшов державну атестацію. 28 квітня з результатами експертизи директором ДО ВМР Яценко О.В. було ознайомлено директора та голову ради закладу Бондар І.М, видано наказ «Про підсумки державної атестації комунального закладу «Загальноосвітня школа I-III ступенів №21 ВМР» від 31.03.2017 р. №161.

У ході атестаційної експертизи встановлено, що навчально-виховний процес у закладі будується на основі органічного поєднання навчання, виховання, освіти та розвитку особистості учня. Робота педагогічного колективу спрямована на задоволення потреб батьківської громади щодо розвитку здібностей, нахилів, інтересів учнів, формування в них загальнолюдських цінностей.

Діяльність ЗНЗ здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства. У школі також витримані вимоги щодо організації НВП в умовах 5-денного режиму роботи. Адміністрація закладу проводить систематичну роботу по створенню оптимальних умов праці педагогічних та технічних працівників. У закладі вибрано оптимальну структуру методичної роботи, виходячи з кадрового потенціалу. Санітарно-гігієнічний та технічний стан будівель та приміщень відповідає вимогам чинного законодавства.

Згідно згаданого наказу про результати атестаційної експертизи заклад вважається атестованим, встановлений комісією рівень – достатній.

Стан науково-методичної роботи в закладі у 2016/17 н.р

На виконання Закону України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Національної стратегії розвитку освіти в Україні», успішного вирішення завдань реформування освітньої системи та реалізації стратегії освіти м. Вінниці, оптимізації навчально-виховного процесу, розвитку творчої активності педагогів, результативного впровадження в практику роботи закладу досягнень психолого-педагогічної науки, нових технологій, керуючись Положенням про шкільний

методичний кабінет та «Положенням про методичну раду», з метою безпосереднього удосконалення післядипломної освіти педагогічних кадрів в умовах забезпечення якості змісту освіти та сприяння розвитку майстерності педагогів закладу, наказу по закладу від 02.09.2016 року № 385 у 2016-2017 навчальному році завершено роботу педагогічного колективу над розв'язанням науково-методичної проблеми: «Розвиток творчих здібностей на основі використання нестандартних форм організації інтелектуально-пізнавальної діяльності учнів».

З метою цілеспрямованої роботи та для забезпечення колективного керівництва методичною роботою було затверджено склад шкільної методичної ради на чолі з директором закладу Косминою А.С. До її складу увійшли заступники директора з навчально-виховної роботи Матвієнко Т.В., Вовк А.Р., голови методичних асоціацій Пилипенко Н.І. (МА вчителів предметів суспільно-гуманітарного циклу), Вовк А.В. (МА вчителів природничо-математичних дисциплін та інформатики), Гречанюк Л.В. (МА вчителів початкових класів), Кравченко Н.Г. (МА вчителів іноземних мов), Левкович Ю.Є. (МА вчителів художньо-естетичного циклу, технологій та фізичної культури), визначено та затверджено структуру та форми методичної роботи, складено план роботи над методичною темою, розглянуто, обговорено та затверджено плани роботи шкільних методичних асоціацій на 2016-2017 навчальний рік.

Протягом 2016-17 н.р. проведено засідання педагогічної ради, на яких розглядалися питання методичного характеру "Про роботу над складанням проекту Перспективного плану на 2017-2022 роки. Аналіз прогнозування розвитку матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення та навчально-виховного процесу ЗШ I-III ступенів №21 ВМР на 2012-13-2016-17" (жовтень 2016 р.), "Про формування інформаційно-комунікативної компетентності молодшого школяра як запоруки успішної реалізації творчого потенціалу і соціалізації в суспільстві" (листопад 2016 р.), « Про стан вихованості школярів та завдання педколективу щодо його підвищення (за ціннісними ставленнями)» (грудень 2016 року), "Про підсумки вивчення педагогічної діяльності вчителів, які атестуються в 2016-2017 навчальному році" (лютий 2017 р.), «Про підсумки роботи над методичною проблемою закладу «Розвиток творчих здібностей учнів на основі використання нестандартних форм організації інтелектуально-пізнавальної діяльності» (березень 2017) та інші питання щодо організації навчально-виховного процесу.

З метою вирішення науково-методичної проблеми у закладі проведено засідання психолого-педагогічного консилиуму з питань адаптації та контролю за організацією навчально-виховного процесу учнів 1-х класів (листопад), 5-А та 5-Б класів (грудень), 9-А класу (лютий). Питання реалізації науково-методичної проблеми обговорювалося на засіданнях педагогічної ради, методичних асоціацій. Протягом року вчителями зверталася увага на створення сприятливих умов для розвитку творчого потенціалу, пошуку, підтримки і стимулювання інтелектуально і творчо обдарованих дітей та молоді. Аналізувалося питання впровадження програми роботи з обдарованою молоддю, при цьому зверталася увагу на те, що завдання розпізнати в дитині талановиту особистість є на сьогодні одним із основних.

З метою реалізації програми роботи закладу із обдарованою учнівською молоддю сплановано та організовано роботу шкільної філії Вінницького територіального відділення Малої академії наук. Мала академія закладу у 2016-2017 н.р. сформована за принципом поділу за науковими секціями зазначених відділень:

- Філологічне відділення (секції української мови, англійської мови);
- Історико-географічне відділення (секція історії України);
- Фізико-математичне відділення (секції математика);
- Хіміко-біологічного відділення (секція хімія);
- Екології та аграрних наук (секція екологія).

Всі відділення функціонували під керівництвом призначених координаторів. Кожного місяця у 1-й вівторок проводилися навчання та консультації для педагогів, які

супроводжували роботу учнів над науковими дослідженнями. Кожного II вівторка, або за необхідності частіше, відбувалися засідання учнів та консультантів-координаторів. В системі роботи МАН були призначені наукові керівники, які надавали наукову і методичну допомогу учням, систематично контролювали виконання робіт, вносили необхідні корективи у дослідження.

Крім того, наукові керівники допомагали школярам в остаточному формулюванні теми дослідження, укладанні плану наукової роботи, рекомендували для опрацювання необхідні літературні джерела, складали календарний графік роботи учнів, проводили консультації, оцінювали зміст робіт, а також робили висновок щодо її готовності до захисту.

Протягом 2016-2017 н. р. було організовано роботу 5 методичних асоціацій вчителів, затверджено плани роботи, методичні проблеми, над якими працювали ШМА. Робота методичних асоціацій була спрямована на удосконалення методичної підготовки, фахової майстерності вчителя, удосконалення методики проведення уроку. Діяльність ШМА було сплановано на основі річного плану роботи школи та «Перспективного прогнозування розвитку матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення та навчально-виховного процесу на 2012/13 – 2016/17 н.р.». На запланованих засіданнях методичних асоціацій обговорювалися організаційні питання (рекомендації МОНУ щодо викладання і вивчення навчальних предметів у 2016-2017 н.р., зміни у навчальних програмах, підготовка і проведення олімпіад, предметних тижнів, проведення контрольних зрізів та науково-методичні питання.

Упродовж семестру було проведено предметно-методичні тижні методичних асоціацій вчителів початкової школи, суспільно-гуманітарних дисциплін (листопад), вчителів художньо-естетичних дисциплін, технологій та фізичної культури, матеріали яких зберігаються в окремих теках. Всі заплановані заходи в рамках ПМТ реалізовано повністю та результати проаналізовано у підсумкових наказах по закладу.

Важлива роль в організації науково-методичної роботи належить шкільному методичному кабінету щодо забезпечення науково-методичного інформування педагогів під час проведення різноманітних загальношкільних методичних заходів. На базі методичного кабінету було організовано роботу методичної ради школи, організована самоосвітня робота вчителів, індивідуальні консультації з педагогами. У кабінеті зібрано матеріали творчих знахідок ШМА, зразки уроків, позакласних заходів, науково-практичних конференцій, фахові журнали, газети, матеріали для роботи над проблемою школи. Один із напрямків роботи методичного кабінету - створення картотеки, медіатеки, узагальнення та презентація матеріалів з досвіду роботи вчителів школи. Триває поповнення методичного кабінету сучасною педагогічною літературою та методичними матеріалами про роботу вчителів школи.

Відповідно до наказу керівника закладу від 16.09.2016 року №432 «Про затвердження Програми реалізації компетентності інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі закладу на 2016 – 2017 н.р.» 24.11.2016 року на базі закладу «Загальноосвітня школа I-III ступенів №21 ВМР» методичною асоціацією вчителів початкової школи проведено міський семінар-практикум на тему «Формування інформаційно-комунікативної компетентності молодшого школяра як запорука успішної реалізації творчого потенціалу і соціалізації в суспільстві». На семінарі-практикумі присутніми вчителями початкової школи міста обговорювались питання зміщення акцентів із знаннєвих результатів на діяльнісні, реалізації диференційованого підходу до учнів із різними навчальними можливостями; використання комп'ютерних технологій як інструменту для спілкування, досліджень, організації, оцінювання інформації, володіння базовим розумінням етичних та правових питань, пов'язаних з доступом та використанням інформації. Обговорювалась нагальна потреба створення такої освітньої моделі, яка була б орієнтована на виклики інформаційного суспільства, що формує систему цінностей і пріоритетів інформаційного суспільства для

використання інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні особистості як молодшого школяра, так і випускника.

Також під час семінару-практикуму вчителі шкіл міста мали можливість переглянути фрагменти інтегрованих уроків:

- з природознавства та трудового навчання на тему: «Подорожуємо разом із бджілкою» (2-Б клас, вчитель Вільчинська І.В.);
- з інформатики та природознавства на тему: «Створення колективної презентації» (3-Б клас, вчитель Капустянчик В.І.)

у ході яких пересвідчитись у доступності, результативності та необхідності використання інформаційно-комунікаційних технологій під час проведення уроків в початковій школі.

З метою підвищення кваліфікації педагогів, рівня їхньої інформаційної культури та компетентності 23.12.2016 р. було проведено семінар-практикум на базі кабінету інформатики закладу за темою «Впровадження ІКТ в освітній процес на прикладі інтерактивного курсу з математики для початкової школи Вчи.ком.юа» за участі співробітників «Вчи.ком.юа».

Повністю реалізований план участі вчителів закладу у заходах міського плану методичної роботи «Перспектива». Протягом 2016-2017 навчального року практично усі заплановані заходи міського рівня відвідали педагоги закладу з метою поширення перспективного педагогічного досвіду та організації самоосвітньої діяльності.

24 квітня 2017 року на базі навчального закладу було проведено семінар для директорів загальноосвітніх навчальних закладів міста на тему «Організація процесу планування діяльності навчального закладу», під час проведення якого піднімалися питання стратегічного та оперативного планування діяльності навчального закладу, сучасні підходи до організації роботи над науково-методичною проблемою навчального закладу, технологічна культура планування діяльності ЗНЗ. Директори навчальних закладів міста мали можливість також познайомитись із системою планування роботи вищого навчального закладу ДоНУ.

Відповідно до перспективного та поточного плану атестації педагогічних працівників чергової атестації у 2016-2017 н.р. підлягали педагоги: Левкович Ю.Є., Чернелівська Є.Ф., Матвійчук О.Б., Вільчинська І.В., позачергово виявили бажання атестуватися – педагоги Капустянчик В.І., Канавська С.В. та завідувача бібліотекою Буряк О.М. Адміністрацією закладу вивчено документацію педагогів, відвідано ряд уроків, проведено бесіди. Члени атестаційної комісії здійснювали вивчення системи роботи, визначення рівня кваліфікації, педагогічної майстерності та результативності педагогічної діяльності педпрацівників, які проходять чергову та позачергову атестацію, шляхом проведення контрольних робіт, зрізів знань учнів, відвідування і аналізу уроків, позакласних заходів, проведення індивідуальних бесід та тестування. Здійснення аналізу освітнього процесу відбувалося з урахуванням думки батьків та учнів школи. Робота атестаційної комісії спрямовувалась на стимулювання підвищення кваліфікації педагогічних працівників школи шляхом оцінювання професійних знань педагогів, методики викладання та виховання. Відповідно до плану роботи проведено 5 засідань атестаційної комісії закладу. Члени атестаційної комісії здійснювали вивчення системи роботи, визначення рівня кваліфікації, педагогічної майстерності та результативності педагогічної діяльності педпрацівників, які проходять чергову та позачергову атестацію, шляхом проведення контрольних робіт, зрізів знань учнів, відвідування і аналізу уроків, позакласних заходів, проведення індивідуальних бесід та тестування. Здійснення аналізу освітнього процесу відбувалося з урахуванням думки батьків та учнів школи. Протягом лютого 2017 р. всі педагоги, які атестувалися, презентували творчі звіти колективу закладу. Вчителі звітували про результативність своєї роботи за міжатестаційний період; надавали інформацію про створення навчально-матеріальної бази предметних кабінетів та організацію роботи в них, аналізували відкриті уроки та заходи, які вони проводили у міжатестаційний період; звітували про участь в роботі

методичних асоціацій закладу, про особистий внесок в роботу Методичної ради закладу; про участь їх учнів у шкільних, міських, обласних олімпіадах та конкурсах.

Члени адміністрації та педагоги закладу, які брали участь у роботі шкільної атестаційної комісії, відмітили високий рівень роботи педагогів Вільчинської І.В., Матвійчук О.Б., Левкович Ю.Є., Чернелівської Є.Ф. Активну участь у методичній роботі закладу та міста брали педагоги Вільчинська І.В., Левкович Ю.Є., Матвійчук О.Б., Капустянчик В.І., Буряк О.М. Ефективну роботу з обдарованими дітьми здійснювали педагоги Левкович Ю.Є., Матвійчук О.Б., Канавська С.В. Досконале володіння ефективними формами та методами організації навчально-виховного процесу дітей з особливими освітніми потребами показала Чернелівська Є.Ф. Системну позакласну роботу з учнями проводили педагоги Левкович Ю.Є., Капустянчик В.І., Вільчинська І.В., завідувача бібліотекою Буряк О.М.

У листопаді, грудні 2016 р. здійснено оглядовий контроль щодо дотримання єдиного орфографічного режиму при веденні робочих зошитів, словників та зошитів для контрольних робіт, якість проведення лабораторних і практичних робіт (результати вивчалися на нарадах при директорові, докладно проаналізовані у наказах по школі). Перевірки свідчать про те, що особливу увагу педагогічний колектив школи приділяє підвищенню результативності уроку, забезпеченню усвідомлення учнями необхідності отримання знань, системності знань учнів, виробленню на заняттях практичних і пізнавальних умінь, здійсненню самостійної роботи та організації виконання домашніх завдань, здатності до самоорганізації, саморозвитку, застосуванню прийомів, що сприяють підвищенню рівня навчальних досягнень школярів, розвитку обдарованості учнів.

Поряд з цим, педагогічний колектив закладу активно долучився до міських конкурсів фахової майстерності, зокрема:

- Сокрута Ірина Володимирівна - II місце у міському етапі Всеукраїнського конкурсу «Вчитель року – 2016»;
- Греля Ірина Сергіївна - вчитель хімії - III місце у міському конкурсі «Надія -2017».

Стан навчально-виховного процесу в школі I ступеню

Основна діяльність школи спрямована на створення умов для реалізації державної політики в сфері освіти, виконання Законів України «Про загальну середню освіту», закону України № 2442-VI «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу», Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад», «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», «Державного стандарту початкової загальної освіти», «Державного стандарту базової і повної середньої освіти», Програми розвитку освіти міста на період 2013-2020 років, затвердженої рішенням Вінницької міської ради та інших законодавчих та нормативно-правових документів з виконання законодавства України в галузі «Освіта».

Структура освіти на кожному рівні і навчальних планах побудовані на принципах постійно зростаючої складності навчальної діяльності по предметах і самостійності учня у виборі в освітньому процесі.

На кожній сходинці забезпечується державний стандарт, а також дається теоретична і практична підготовка по дисциплінах навчального плану з метою максимального розвитку інтелекту, загальної культури, творчих можливостей, фізичного і морального здоров'я.

Успішність проходження кожного рівня і виконання його освітніх задач гарантується школою тільки за умови усвідомленого і добровільного дотримання всіх норм і правил шкільного життя, активної співпраці з батьками, відкритістю навчального процесу. У 2016-2017 навчальному році управління закладом було спрямовано на здійснення державної політики в галузі освіти, збереження кількісних і якісних параметрів мережі,

створення належних умов для навчання і виховання учнів, удосконалення змісту навчально-виховного процесу, впровадження нових освітніх технологій, розвиток здібностей дітей і підлітків, подальше впровадження профільного навчання.

Створити цілісну систему інформаціо-аналітичного забезпечення допомагала наявна єдина комп'ютерна мережа.

Принцип доцільності і оперативності прийняття управлінських рішень адміністрації базувався на аналітичних даних, отриманих в ході внутрішнього шкільного контролю.

Адміністрацією постійно проводились консультації та спільно розглядалися питання з такими структурними підрозділами закладу, як: Рада школи, батьківський комітет, профспілковий комітет.

Методична асоціація вчителів початкової школи закладу працює за традиційною дидактичною системою, оновленою творчими пошуками педагогів. У 2016-2017 н.р. у закладі працювало 12 вчителів початкових класів: Анісімова Я.М., Капустянчик В.І., Матвійчук О.Б., Тхорівська А.В., Гречанюк Л.В., Шпортун Н.М., Парнивода Т.І., Гончар І.В., Вільчинська І.В., Олексенко О.Г. (Мандрика Г.С. та Сологуб О.Г. – вихователі груп продовженого дня).

В практичній роботі вчителів впровадилися такі педагогічні технології :

- розвивального навчання (автори Д.Ельконін і В.Давидов): Шпортун Н.М., Гречанюк Л.В.;
- особистісно орієнтованого навчання (автори І.Якимська, О.Савченко, С.Подмазін): Матвійчук О.Б.;
- ейдотехніки (автор Чепурний Г.А.): Парнивода Т.І.
- фінансової грамотності («Афлатун») Капустянчик В.І.

Поряд з цим, всі вчителі пройшли навчання, отримали сертифікати та працювали разом з учнями закладу на освітній платформі «Вчи. Ком. юей».

Організаційно-методична робота колективу вчителів початкової школи щороку спрямована на підвищення фахової кваліфікації та професійної майстерності вчителів, розвитку їх творчого потенціалу, вдосконалення форм і методів роботи, впровадження в практику інноваційних педагогічних технологій.

Методична асоціація вчителів початкових класів у 2016-2017 н.р. працювала над проблемою: «Шляхи формування пізнавальних інтересів молодших школярів у навчальній діяльності».

В ході реалізації вищезазначеної проблеми вирішувалися наступні завдання:

1. Продовжено повноцінну реалізацію основних положень Державного стандарту початкової освіти.
2. Робота з підвищення ефективності навчально-виховного процесу на основі оптимізації навчальних програм, змісту освіти шляхом розвитку пізнавальних та творчих здібностей учнів, стимулювання їх прагнення до поглиблення знань, умінь і практичних навичок з навчальних предметів.
3. Впровадження в практику роботи вчителів сучасних інноваційних технологій, не відмовляючись від ефективних перевірених часом традиційних.
4. Розроблена та активно впроваджується в практику роботи система здоров'язберігаючих технологій.

Протягом звітнього періоду було проведено 5 засідань МА ПШ, в яких активну участь брали всі члени методичної структури. На засіданнях вивчались і аналізувались навчальні плани, програми та зміни, внесені до програм, підручники, методичні розробки уроків, обговорювались новинки фахової методичної літератури. Детально обговорювались результати ДПА у 4-х класах, рівень сформованості навчальних досягнень учнів школи I ступеню, моніторинг готовності учнів до навчання у школі II ступеня. Протягом року активно впроваджувалась у роботу програма адаптації учнів ПШ до навчання в школі II ступеню. Результатом такої роботи були проведені уроки майбутніми вчителями-предметниками та день відкритих дверей для 4-класників.

Методичною службою закладу організовано інформаційно-просвітницьку роботу щодо ознайомлення педагогічних працівників зі змістом нормативних документів Міністерства освіти і науки України щодо модернізації початкової школи, постійно надається адресна допомога та системно здійснюються консультавання педагогічних працівників з питань «Робота за оновленими навчальними програмами», «Методика викладання навчальних предметів за оновленими програмами», «Зміни до орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи» тощо. Переважна більшість вчителів початкових класів у своїй практиці застосовують технології інтерактивного навчання, технологію розвитку критичного мислення, технологію колективного навчання. Беруть активну участь у конкурсах фахової майстерності.

Організація навчально-виховного процесу в початковій школі здійснювалася відповідно до державної програми, навчальних планів, плану роботи школи, а також згідно Державного стандарту початкової загальної освіти. У вересні 2016 р. було проведено «Посвяту в першокласники» та учнів 1-х класів зараховано до Малого наукового товариства «Ерудит». Підсумком роботи ПШ у Малому науковому товаристві стали творчі звіти класів за проектами, проведені у травні 2017 року у вигляді презентацій.

Кожен колектив початкової школи готував виступ і на Новий рік. Було організовано конкурс-виставку дитячих робіт «Зимова феєрія». Взавши участь у шкільному конкурсі «Допоможи птахам», діти не тільки виготовили годівнички, а й повісивши їх у шкільному садку, слідкували за їх наповненням, за поведінкою і життям птахів.

Всі діти початкової школи відвідували музичний абонемент обласної філармонії, ігрові програми у ПДЮ, брали участь у зборі макулатури.

На початку навчального року було організовано роботу 3 груп продовженого дня, які відвідувало близько 90 учнів 1-4-х класів. На кінець навчального року залишилось 2 групи. Для роботи ГПД було надано навчальні кабінети, всі ГПД укомплектовані кваліфікованими педагогічними кадрами. Всі діти, які відвідували ГПД, були охоплені гарячим харчуванням, дотримувались режиму роботи. В цілому, роботу груп продовженого дня можна визнати задовільною. Практично всі вчителі початкової школи влітку працювали в літньому пришкольному таборі.

На засіданні МА (протокол №5), прийнято рішення вважати роботу вчителів початкових класів у 2016-2017 н.р. задовільною.

Роль учителя в розвитку навчальної пізнавальної діяльності учнів, формуванні їх стійких загально-навчальних знань, умінь та навичок визначалась результативністю поточних та підсумкових робіт, олімпіад різного рівня, аналізу виконання учнями вимог щодо усного та писемного мовлення. Результати контролю та інший аналітичний матеріал, накопичений адміністрацією у процесі вивчення роботи початкової школи, використано під час підготовки та проведення педрад, відображено в наказах по школі.

Питання низької результативності участі учнів початкової школи у конкурсах та олімпіадах міського рівня неодноразово обговорювалося на засіданнях МА, педконсиліумах. Аналізуючи підсумки цієї роботи, в якості причин такої ситуації можна назвати послаблення роботи окремих вчителів та низький професійний рівень інших. Тому одним із завдань у роботі в наступному навчальному році є саме посилення роботи з обдарованими дітьми та підвищення фахового рівня вчителів початкових класів.

Аналізуючи рівень навченості учнів ПШ впродовж останніх шести років (див. таблицю), можна констатувати його хвилеподібний характер (періодичне підвищення якості знань та зниження).

У 2016-2017 н.р. у закладі функціонувало три перших класи. Саме у початковий період навчання дитини важливе значення має успішність адаптаційного періоду. Створення сприятливого середовища для адаптації дитини до шкільного навчання забезпечуватиме їй подальший поступальний розвиток. Тому особливу увагу вчителі 1-А, 1-Б та 1-В класів Шпортун Н.М., Парнивода Т.І. та Анісімова Я.М. приділяли співпраці з

батьками, медичними працівниками закладу, шкільним психологом Попович І.Ю., іншими учителями-предметниками.

Результатами такої співпраці є:

- вивчення індивідуальних особливостей та стану здоров'я кожного першокласника;
- здійснення особистісно зорієнтованого навчання та виховання;
- впровадження здоров'язберігаючих технологій у навчально-виховний процес;
- спільна підготовка і проведення батьківських зборів;
- бесіди з батьками на психолого-педагогічну тематику тощо.

На кінець навчального року у школі I ступеня навчалось 279 учнів, з них 2 за індивідуальною формою. Навчання здійснювалось за програмою 1-4 класів у режимі однієї зміни п'ятиденного тижня. Оцінювання рівня досягнень учнів 1 та 2 класу проводилось (за рішенням педагогічної ради) вербально.

Підсумки навчальних досягнень учнів початкових класів такі:

- з високим рівнем закінчили навчальний рік – 48 учнів – 17% (у минулому році – 41 учень – 15,9%),
- з достатнім рівнем – 134 учні – 48% (у минулому н.р. 127 учнів – 49%),
- із середнім рівнем – 91 учень – 33% (у минулому н.р. 86 учнів – 33%).
- із оцінками початкового рівня – 6 учнів- 2% (у минулому н.р. - 5 учнів – 1,9%).

	1-А	1-Б	1-В	2-А	2-Б	2-В	3-А	3-Б	4-А	4-Б
Високий	17,00%	32,00%	20,00%	16,00%	11,00%	15,00%	9,00%	12,00%	25,00%	17,00%
Достатній	50,00%	50,00%	44,00%	56,00%	64,00%	35,00%	42,00%	52,00%	43,00%	41,50%
Середній	33,00%	18,00%	36,00%	24,00%	25,00%	50,00%	40,00%	33,00%	28,50%	41,50%
Початковий	0,00%	0,00%	0,00%	4,00%	0,00%	0,00%	9,00%	3,00%	3,54%	0,00%

З метою перевірки якості набуття знань, вмінь, навичок і компетенцій учнів, повноти виконання навчальних програм щорічно вивчається стан викладання навчальних предметів, перевіряються навички читання учнів 1-4-х класів та проводяться річні контрольні роботи за текстами адміністрації.

Відповідно до перспективного плану адміністративного контролю стану викладання навчальних предметів на 2012-2017 рр., річного плану роботи школи на 2016-2017 навчальний рік, з метою підвищення рівня навчальних досягнень учнів з математики і успішного засвоєння учнями системи математичних знань, умінь і навичок були проведені підсумкові контрольні роботи у 2-3-х класах, вивчення рівня володіння технікою обчислень раціонального поєднання усних та письмових обчислень учнями початкової школи, перевірка рівня навчальних досягнень у мовленнєвій діяльності та читацьких компетенцій учнів 2-4-х класів. Поряд з цим, адміністрацією закладу проводиться постійний моніторинг якості навчальних досягнень учнів із математики та української мови. Так, порівняльний аналіз якості навчальних досягнень учнів 4-А та 4-Б класу (у розрізі трьох років та ДПА) свідчить про досить високий та стабільний рівень навчальних досягнень учнів із цих предметів як за результатами річного оцінювання, так і за результатами ДПА:

		2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-17
Клас	Предмет	За рік	За рік	ДПА	ДПА
4-А	Українська мова	65%	73%	89%	64%
	Математика	65%	73%	96%	64%
4-Б	Українська мова	77%	83%	94%	75%
	Математика	77%	70%	94%	89%

З метою контролю за неухильним виконанням вимог нового Державного стандарту початкової загальної освіти та наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 р. № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти», організаційно-методичного супроводу та контролю за реалізацією Проекту особистісно зорієнтованого і компетентнісного підходів до організації навчально-виховного процесу школи I ступеня закладів освіти міста на період 2013 – 2018 рр., відповідних Програм та

дотриманням вимог нового Державного стандарту початкової загальної освіти адміністрацією закладу у 2015-2016 навчальному році адміністрацією закладу було здійснено контроль за дотриманням вимог Держстандарту базової і повної загальної середньої освіти з таких предметів:

- музики (10-21.10.2016 р., наказ від 23.12.2016 р., №620);
- художньої праці (29.11-16.12.2016 р., наказ від 29.12.2016 р., №646).

На виконання додатку 4 до перспективного прогнозування членами адміністрації за участі вчителів-лідерів було здійснено тематичну перевірку окремих питань вивчення предметів інваріатної складової навчального плану: з музичного мистецтва в ПШ («Шляхи формування естетичних смаків учнів молодших класів. Використання аудіовізуальних засобів навчання», наказ від 23.12.2016 р. №620)

Результати контролю за дотриманням вимог Держстандарту базової і повної загальної середньої освіти та тематичних перевірок свідчать про цілеспрямовану та системну роботу вчителів початкової школи та вчителів-предметників, які викладають у класах початкової школи.

На виконання Програми розвитку освіти м. Вінниці на 2013 – 2020 роки, затвердженої рішенням 27 сесії Вінницької міської ради 6 скликання від 26.12.2012 р. № 1089 (п.2.2.7 Розділу III), наказів Департаменту освіти Вінницької міської ради від 15.08.2013 р. № 507 «Про хід реалізації в місті Державного стандарту початкової загальної освіти та затвердження Проекту компетентнісного підходу до організації навчально-виховного процесу школи I ступеня», в рамках Стратегії розвитку міста «Вінниця 2020», Департаменту освіти Вінницької міської ради від 22.07.2015 року № 438, директора закладу від 16.09.2016 року №432 «Про затвердження Програми реалізації компетентності інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі закладу на 2016 – 2017 н.р.» 24.11.2016 року на базі закладу «Загальноосвітня школа I-III ступенів №21 ВМР», з метою забезпечення якісної початкової освіти шляхом системної модернізації школи I ступеня в рамках впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти, оптимізації якості художньо-естетичної освіти учнів початкової школи, створення ефективного освітнього середовища та сприятливих умов для підвищення рівня мистецької освіти у початковій школі закладу упродовж 2016-2017 навчального року педагогічними працівниками методичної асоціації вчителів початкової школи проводилась кропітка, системна та цілеспрямована робота з метою реалізації заходів на виконання Програми. У листопаді 2016 року методичною асоціацією вчителів початкової школи проведено міський семінар-практикум на тему «Формування інформаційно-комунікативної компетентності молодшого школяра як запорука успішної реалізації творчого потенціалу і соціалізації в суспільстві». На семінарі-практикумі присутніми вчителями початкової школи міста обговорювались питання зміщення акцентів із знаннєвих результатів на діяльнісні, реалізації диференційованого підходу до учнів із різними навчальними можливостями; використання комп'ютерних технологій як інструменту для спілкування, досліджень, організації, оцінювання інформації, володіння базовим розумінням етичних та правових питань, пов'язаних з доступом та використанням інформації. Обговорювалась нагальна потреба створення такої освітньої моделі, яка була б орієнтована на виклики інформаційного суспільства, що сформує систему цінностей і пріоритетів інформаційного суспільства для використання інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні особистості як молодшого школяра, так і випускника. Також під час семінару-практикуму вчителі шкіл міста мали можливість переглянути фрагменти інтегрованих уроків:

- з природознавства та трудового навчання на тему: «Подорожуємо разом із бджілкою» (2-Б клас, вчитель Вільчинська І.В.);
- з інформатики та природознавства на тему: «Створення колективної презентації» (3-Б клас, вчитель Капустянчик В.І.)

у ході яких пересвідчитись у доступності, результативності та необхідності використання інформаційно-комунікаційних технологій під час проведення уроків в початковій школі.

З метою підвищення кваліфікації педагогів, рівня їхньої інформаційної культури та компетентності 23.12.2016 р. було проведено семінар-практикум на базі кабінету інформатики закладу за темою «Впровадження ІКТ в освітній процес на прикладі інтерактивного курсу з математики для початкової школи Вчи.ком.юа» за участі співробітників «Вчи.ком.юа».

На виконання вимог нового Держстандарту початкової загальної освіти всі вчителі початкової школи плідно працюють над темою «Наступність у початковій школі». В рамках співпраці з дошкільним навчальним закладом №30, відповідно до укладених двосторонніх угод, вихователями ДНЗ та вчителями школи I ступеня протягом року вивчались та впроваджувались інноваційні технології щодо формування інформаційно-комунікативної компетентності молодшого школяра як запоруки успішної реалізації творчого потенціалу і соціалізації в суспільстві. У квітні 2017 року у ДНЗ №11 та ДНЗ№30 було проведено батьківські збори, на яких свою роботу презентували вчителі початкової школи Матвійчук О.Б. та Капустянчик В.І.

Аналіз педагогів роботи початкової школи свідчить про належний рівень реалізації завдань нового змісту Державного стандарту початкової загальної освіти

Стан навчально-виховного процесу в школі II-III ступенів

З метою вивчення ефективності та результативності впроваджених у навчальний процес форм і методів роботи з учнями в школі проводиться діагностика та моніторинг результативності навчання учнів. Основна увага приділяється проведенню порівняльного аналізу результатів тематичних та семестрових оцінок, підсумків державної підсумкової атестації, участі в предметних олімпіадах, творчих конкурсах, результативність ЗНО. Під час здійснення внутрішкільного контролю за формуванням навчальних умінь учнів використовуються якісні та кількісні характеристики навчального процесу, що узагальнюються в таблицях. Використовуються також графіки та діаграми, які відображають динаміку результатів і мають важливе значення для розуміння та оперативного врахування змін – стабілізації або зниження результативності навчальної роботи в закладі. Ці нароби дають можливість удосконалити внутрішкільну систему моніторингу результативності навчально-виховного процесу. За 2016/2017 навчальний рік зроблені суттєві кроки щодо підвищення якості навчання та вимогам сучасного суспільства. Освіта вважається якісною, коли її результати відповідають меті.

Аналіз річного оцінювання навчальних досягнень учнів показав в цілому достатній рівень навчальних досягнень. Всі учні 5-8,10-х класів переведені до наступного класу. Відсутні учні, які отримали завдання на літо для повторної атестації.

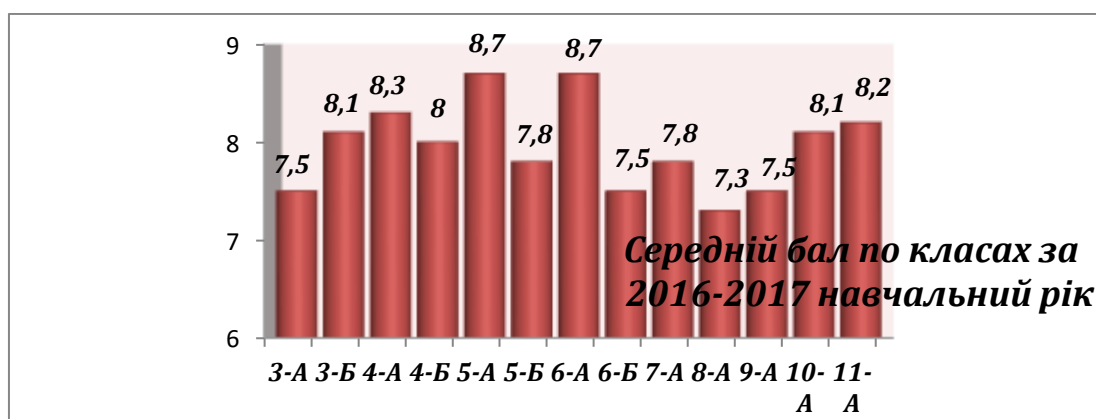
На кінець 2016-2017 навчального року у школі II- III ступеня навчалось 250 учнів (у минулому навчальному році – 219), функціонувало 9 класів. На високому рівні закінчили навчальний рік – 20 учнів (8%)- (у минулому навчальному році – 19 учнів (8,7%), на достатньому рівні – 73 учнів (29%)- (у минулому навчальному році – 77 учнів (35%), на середньому – 128 учнів (51%)- (у минулому навчальному році – 106 учнів (48 %)), має оцінки початкового рівня 29 учнів-12 % (у минулому навчальному році-17 учнів-7,7 %).

	5а	5б	6а	6б	7а	8а	9а	10а	11а
Високий	17,00 %	3,00%	18,00 %	4,00%	7,00%	7,00%	3,00%	6,00%	9,00%
Достатній	27,00 %	32,00 %	30,00 %	22,00 %	30,00 %	29,00 %	29,00 %	41,00 %	27,00 %
Середній	56,00 %	52,00 %	48,00 %	59,00 %	53,00 %	51,00 %	37,00 %	53,00 %	55,00 %
Початковий	0,00%	13,00 %	4,00%	15,00 %	10,00 %	13,00 %	31,00 %	0,00%	9,00%

На кінець 2016/17 року прослідковується незначне зменшення середнього балу по школі до 7,96 (8,28 – у 2015/16 н.р.)

Аналізуючи середній бал навчальних досягнень по класах, слід відзначити, що найвищий показник на кінець навчального року у школі II ступеня продемонстрували 5-А та 6-А класи – 8,7. Найнижчий середній бал має 8-А класу – 7,3. Аналізуючи середній бал по кожному класу упродовж 2016/17 навчального року, можна говорити про стабільність середнього балу або про його незначне коливання у практично у всіх класних колективах. Варто при цьому зазначити, що у коливаннях середнього балу по класах прослідковується тенденція до зростання як на кінець II семестру, так і на кінець навчального року, окрім класного колективу 8-А класу, середній бал якого знизився у порівнянні з II семестром, на що вчителям-предметникам, яка викладають у 8-А класі, варто звернути особливу увагу в наступному навчальному році.

Підсумкові контрольні роботи та ДПА показали, що знання, уміння та навички учнів з предметів відповідають державному стандарту. Більшість учителів успішно реалізує на уроках основні ідеї програм, використовує різноманітні методичні прийоми та елементи особистісно орієнтованого навчання та виховання.

При аналізі результатів навчання учнів 4-5 класів спостерігається тенденція збереження наступності. Стан викладання предметів постійно знаходиться на контролі адміністрації школи. Варто зазначити, що у новому навчальному році необхідно продовжити роботу зі співпраці вчителів початкових класів та середньої школи.

За результатами навчальних досягнень учнів був визначений рейтинг навчальних предметів за середнім балом, згідно якому найвищі навчальні досягнення учні виявили з предметів художньо-естетичного циклу (музичне мистецтво, образотворче мистецтво), трудового навчання, фізичної культури, астрономії, основ здоров'я. Найнижчі навчальні досягнення з предметів природничо-математичного циклу, а саме з математики, хімії, біології, фізики.

Тому вчителям природничо-математичних дисциплін необхідно розробити систему дієвих заходів щодо підвищення рівня зацікавленості учнів до вивчення вищезазначених предметів у 2017-2018 н.р.

За результатами рівня навчальних досягнень учнів 8-А класу мають найнижчі показники середнього балу майже з усіх навчальних предметів. Виходячи з вищезазначеного, вчителям-предметникам необхідно при плануванні та проведенні уроків підбирати більш ефективні форми та методи роботи з учнями, вживати заходів щодо підвищення інтересу учнів до навчання. У 2017-2018 н.р. колектив цього класу буде на персональному контролі у адміністрації школи.

Було також проведено аналіз навчальних досягнень учнів за рівнями, який показав, що близько 50% учнів 5-11-х класів навчаються на середньому рівні, що говорить про недостатню мотивацію учнів до навчання. Тому керівникам ШМА та вчителям-предметникам необхідно розробити систему роботи щодо підвищення ефективності

навчальної діяльності учнів та педагогічної діяльності вчителів. Адміністрації взяти під особистий контроль дане питання.

Аналіз результатів навчальних досягнень учнів за минулий рік свідчить про необхідність продовження роботи щодо створення та впровадження системи міжпредметних зв'язків. Аналіз використання вчителями школи міжпредметних зв'язків на уроках виявив наступне: більшість вчителів застосовують міжпредметні зв'язки під час пояснення нового матеріалу та його повторення нерегулярно, час від часу, тому система використання міжпредметних зв'язків ще потребує вдосконалення.

Реалізація міжпредметних зв'язків у навчанні передбачає співробітництво вчителя з вчителями інших предметів, відвідування відкритих уроків, сумісного планування уроків.

Отже, для підвищення якості освіти, активізації методів навчання, забезпечення системності знань учнів, формування наукового світогляду учнів у 2016/2017 навчальному році шкільним методичним асоціаціям необхідно продовжити роботу в цьому напрямі, розробити заходи, направлені на удосконалення міжпредметних зв'язків, активізувати міждисциплінарну роботу, включити окремим розділом в плани роботи ШМА.

Вивчення стану викладання окремих предметів здійснювалося згідно з перспективним планом. У 2016/17 н.р. адміністрацією закладу було здійснено контроль за дотриманням вимог Держстандарту базової і повної загальної середньої освіти з:

- основ економічних знань (28.11-16.12.2016 р., наказ від 23.12.2016 р., №617);
- художньої культури (28.11-16.12.2016 р., наказ від 23.12.2016 р., №627);
- музики (наказ від 16.05.2017 р., №203);

На виконання додатку 4 до перспективного прогнозування членами адміністрації за участі вчителів-лідерів було здійснено наступні тематичні перевірки окремих питань вивчення предметів інваріатної складової навчального плану.

- з англійської мови («Використання наочності й інформаційних технологій на уроках іноземної мови», наказ від 23.12.2016 р. №619);
- з географії та природознавства («Формування картографічної грамотності та культури. Поєднання фізико-географічних та економіко-географічних понять», наказ від 18.11.2016 р. №544);
- з економіки («Розкриття ролі економіки у вирішенні економічних, екологічних та соціальних питань», наказ від 18.11.2016 р. №550).

Результати вивчення стану викладання окремих предметів та тематичних питань свідчать про системність та стабільність у роботі педагогічного колективу закладу.

Навчальні програми за 2016/2017 навчальний рік виконані. Адміністративною експертизою встановлено, що в основному кількість проведених уроків відповідає запланованим. Кількість лабораторних і практичних робіт з біології, географії, хімії, фізики відповідає нормативним вимогам.

Окрема увага в ході перевірок була приділена організації своєчасній та якісній перевірці учнівських зошитів. Загальновідомо, що для забезпечення високої грамотності і загальної культури учнів необхідно дотримуватися визначених правил і рекомендацій щодо перевірки і ведення учнівських зошитів. Зошит відображає не лише знання та вміння учнів, а й працю вчителя. Необхідно відзначити, що всі вчителі школи проводили плідну та ефективну роботу з перевірки учнівських зошитів, які перевірялись своєчасно. Це свідчить про відповідальне ставлення до роботи, творчий підхід до виконання обов'язків вчителя-предметника.

Контроль ведення шкільної документації продемонстрував, що більшість педагогів школи працюють над удосконаленням культури діловодства. Але у 25% вчителів наявні факти неякісного та несвоєчасного заповнення сторінок класних журналів, є зауваження щодо ведення класних журналів як у учителів-предметників, так і у класних керівників.

Результати контролю начально-виховної діяльності класних керівників виявили середній рівень стану ведення шкільної документації.

Отже, на наступний навчальний рік планується системний контроль за веденням шкільної документації (особових справ, класних журналів, щоденників тощо).

У закладі недостатньо налагоджена робота з допрофільної освіти: лічені факультативи та спецкурси не дають можливості реалізувати пропозиції батьків та учнів. Враховуючи рішення батьківських колективів, у наступному навчальному році до навчального плану введено вивчення курсу «Риторика», «Секрети пам'яті», «Фінансова грамотність» в 1-4х класах, «Креслення» в 9-А класі, «Орфографічний практикум» та «Практикум із синтаксису української мови» в 10-А класі, «Практикум із синтаксису української мови» у 11-А класі.

Стан виховної роботи в школі

У 2016-2017 навчальному році виховний процес у закладі планувався і здійснювався відповідно до Програми для учнів 1-11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів України «Основні орієнтири виховання» (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.10.2011 № 1243 «Про основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України»).

Основні завдання виховної діяльності закладу були визначені Законами України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті», «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років»; указами Президента України від 12.01.2015 № 5/2015 «Про Стратегію сталого розвитку «Україна-2020», від 12.06.2015 № 334/2015 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», від 13.10.2015 № 580/2015 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», постановами Верховної Ради України від 12.05.2015 № 373-VIII «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», від 22.07.2015 № 524 «Про утворення Міжвідомчої комісії з питань національно-патріотичного виховання»; розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 № 998-р «Про заходи з увічнення пам'яті захисників України на період до 2020 року», від 16.06.2015 № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах», від 16.07.2015 № 768 «Про національно-патріотичне виховання в системі освіти».

Методична асоціація класних керівників у 2016-2017 н.р. завершила роботу над темою: «Створення сприятливих умов для самореалізації особистості відповідно до її інтересів та суспільних вимог шляхом використання основних принципів ціннісного і гуманістичного виховання».

У роботі методичної асоціації значна роль відводилася підвищенню наукової компетентності та професіоналізму педагогів. Класні керівники брали активну участь в роботі методичної асоціації: виступали з повідомленнями, ділилися досвідом практичної роботи, проводили відкриті години спілкування, здійснювали самооцінку й оцінювання роботи колег.

На засіданнях методичної асоціації класних керівників розглядалися питання теоретичного та методичного характеру, проводився огляд новинок методичної літератури з питань виховної роботи. З метою поширення позитивного досвіду роботи класних керівників закладу та відповідно до плану роботи закладу було проведено педагогічну майстерню молодих класних керівників міста 08.10.2016 р.

З метою поширення перспективного педагогічного досвіду 06.10.2016 р. педагоги закладу провели педагогічну майстерню для молодих класних керівників міста за темою «Організація роботи вперше призначеного класного керівника».

05.12.2016 р. відповідно до плану роботи закладу на поточний навчальний рік проведено семінар класних керівників школи за темою «Розвиток індивідуальних здібностей і природних задатків особистості».

27 грудня 2016 року було проведено засідання педагогічної ради, на якому розглянуто

питання «Про стан рівня вихованості школярів та завдання педагогічного колективу щодо його підвищення (за ціннісними ставленнями)», активну участь у роботі педагогічної ради взяли Ковальчук М.М., голова МА класних керівників, Вільчинська І.В., класний керівник 2-Б класу, Матвійчук О.Б., класний керівник 3-А класу. З метою визначення рівня вихованості школярів перед проведенням засідання педради було проведено анкетування учнів 6-11 класів. Члени аналітичної групи Канавська С.В., Капустянчик В.І. узагальнили результати опитування.

4 січня 2017р. вчителі інформатики Ткачук Ю.П., Любінецька А.П. провели семінар для педагогічного колективу закладу за темою "Педагогічні напрями використання засобів інтернет-ресурсів у виховному процесі".

На виконання наказу по закладу від 16.01.2017 р. № 19 «Про проведення тижня майстерності класного керівника», з метою підвищення професійної майстерності класних керівників, урізноманітнення форм і методів виховної роботи з учнями в період з 24.01.2017 р. по 31.01.2017 р. у закладі був проведений тиждень майстерності класного керівника.

Аналіз проведених виховних заходів в рамках тижня майстерності класного керівника свідчить про високий рівень професійної компетентності класних керівників, їх ініціативу, творчість. Педагоги закладу працюють на перспективу, з урахуванням позитивних зрушень в учнівських колективах, спрямовуючи свою діяльність на підготовку особистості до успішної життєдіяльності.

Протягом навчального року проводилася робота з молодими класними керівниками, за молодими колегами були закріплені наставники з числа досвідчених класних керівників.

Протягом навчального року працювали постійні творчі групи класних керівників початкових класів (керівник – Шпортун Н.М.), аналітична група (керівник – Кравченко Н.Г.), «Школа молодого класного керівника» (керівник – Ковальчук М.М.). Досить плідно проявили себе творчі групи, які створювалися протягом навчального року. Школа молодого класного керівника продемонструвала високу ефективність діяльності педагогічних дуетів (досвідчений класний керівник-молодий класний керівник). Педагоги спільно готували відкриті виховні заходи, досвідчені педагоги надавали консультації щодо організації роботи над науково-методичною проблемою, згуртування класних колективів, право виховної та правоосвітньої роботи. Творча група класних керівників початкових класів спільно розробляла програму гри «Котигорошко», організувала роботу класних колективів над проектом «Родинні реліквії», координувала діяльність класів у малому науковому товаристві «Ерудит». Аналітична група під керівництвом Кравченко Н.Г. проводила опитування учнів щодо ціннісного ставлення до культури і мистецтва, стану рівня вихованості учнів, опрацьовувала результати анкетування та презентувала їх на засіданні педагогічної ради та засіданні методичної асоціації та виконувала іншу аналітичну діяльність.

Значна увага класними керівниками приділялася питанням правової освіти та правового виховання учнів. Особливу увагу класні керівники приділяли індивідуальній роботі з учнями, що перебували в «групі ризику». Організовано та проведено тиждень права, тиждень «Дитинство без насильства» тижневик здорового способу життя, спрямовані на підвищення правової освіти та культури учнів, попередження правопорушень серед них.

Однією з основних проблем у виховній роботі з учнями є налагодження індивідуального підходу до кожної особистості, розвиток творчого потенціалу дитини та профілактична робота, направлена на правовий аспект у вихованні учнів, схильних до правопорушень. Адже кожна дитина - це особистість. А кожна особистість потребує творчого підходу, великого терпіння і любові з боку вчителя, вихователя. Тільки при такому підході до справи є шанс розкрити і розвинути усі кращі сторони чутливої дитячої душі, творчого потенціалу дитини.

Відповідно до річного плану та з метою формування ціннісного ставлення учнів до себе

у I семестрі 2016-2017 н.р. були проведені заходи: у вересні 2016 року - місячник безпеки дорожнього руху, у жовтні – місячник цивільного захисту, у листопаді – декадник толерантності, у грудні – тиждень знань з безпеки життєдіяльності, тижневик з інклюзії, тиждень права, проведені години спілкування: вересень - Єдиний день безпеки дорожнього руху -), «Ні агресії і насильству»,)"Права і обов'язки дитини", присвячена Міжнародному дню толерантності та ухваленню Декларації принципів толерантності "СНІД — загроза безпеці людства", крім того, щомісяця проводилися години спілкування за попередньо визначеною тематикою в рамках заходів з безпеки життєдіяльності та безпеки дорожнього руху. У вересні, жовтні учні закладу взяли участь у міських змаганнях з футболу, були проведені заходи до Дня фізкультурника, змагання "Веселі старти" для учнів початкової школи. На початку навчального року організовано роботу гуртка юних інспекторів дорожнього руху, психологічного гуртка "Цікаве спілкування", "Захисти себе від ВІЛ". З метою формування в учнів ціннісного ставлення до себе у закладі організовано індивідуальний психолого-педагогічний супровід дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, що перебувають у складних життєвих обставинах, дітей з групи педагогічного ризику, дітей переселенців зі сходу, дітей учасників АТО. Педагогічним колективом систематично здійснюється аналіз стану відвідування учнями школи, контроль за поведінкою дітей.

Відповідно до річного плану та з метою формування ціннісного ставлення до суспільства та держави у 2016-2017 н.р. були проведені заходи: у 8-11-х класах години спілкування до 150 річниці з дня народження Михайла Грушевського (1866-1934), вченого, історика, політичного та державного діяча, голови Центральної Ради - 20.09.2016 р., 26.09.2016 р. - загальношкільна учнівська конференція: вибори президента школи, 11.10 - єдиний тематичний урок «Вінниччина – край козацької слави», у грудні проведений тиждень права, проведені години спілкування: «Війна – український рахунок», до Дня захисника України "У боротьбі за єдність України", Також учні школи взяли участь у конкурсі соціальної реклами «Молодь Вінниці – за життя без СНІД!». Колективи 1-11-х класів розпочали роботу над проектом «Україна – моя країна». Слід зазначити, що відповідально, творчо поставилися до виконання такої роботи колективи 6-Б та 1-А класів під керівництвом класних керівників Пилипенко Н.І., Шпортун Н.М. Учні початкових класів розпочали участь у військово-спортивній грі «Котигорошко». Впродовж I семестру учні, батьки, педагоги закладу брали участь у численних акціях, спрямованих на надання допомоги учасникам АТО. Всі ці заходи висвітлені на сайті школи. З метою формування ціннісного ставлення до суспільства, держави у закладі організовано роботу гуртків "Сокіл", "Школа безпеки". Для учнів 8-11-х класів проведено свято до дня Захисника України «За Україну, за її волю».

Відповідно до річного плану та з метою формування ціннісного ставлення до людей у 2016-2017 н.р. були проведені заходи: День пам'яті до 75 річниці від знищення гітлерівцями євреїв Києва (29-30.09.1941) - початку масових розстрілів у Бабиному Яру ромів, військовополонених, членів ОУН в часи нацистської окупації. У вересні проведена фотовиставка до дня батька, акція «Голуб миру». У вересні 2016 р. учні школи взяли участь у благодійній акції «П'ять картоплин» з метою надання допомоги людям похилого віку, у жовтні 2016 р. учні закладу взяли участь у проекті «Поділись з бійцем консервою». З метою формування духовно-моральної культури й компетентності особистості, формування активної моральної позиції учня у листопаді 2016 р. проведено декадник толерантності. Педагог-організатор Слубська О.О. 18.11.2016 р. в рамках декадника толерантності провела ігрову програму «Подорож в країну ввічливості» для учнів 1-4-х класів та протягом декадника проводила виховні бесіди у 5-11-х класах в рамках проекту «Біоетика». 16.11.2016 р. Слубська О.О. підготувала та провела флешмоб за участі учнів старших класів до Міжнародного дня толерантності. Завідуюча бібліотекою Буряк О.М. підготувала виставку-діалог до Міжнародного дня толерантності «Добро і милосердя єднає серця».

З метою формування ціннісного ставлення до сім'ї на початку навчального року

складено соціальний паспорт школи, відповідно до якого організовано роботу з певними категоріями дітей: безкоштовним харчуванням забезпечені діти із малозабезпечених сімей, 3 дітей, позбавлених батьківського піклування; здійснюється індивідуальний психолого-педагогічний супровід дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, дітей, які скоїли правопорушення, дітей з групи педагогічного ризику. В рамках інформаційно-роз'яснювального тижневика 06.12.2016 р. педагогами Парниводою Т.І., Ковальчук М. М. був проведений семінар для батьків учнів, які перебувають на індивідуальному навчанні за темою «Особливості соціалізації дітей з обмеженими функціональними можливостями». Члени учнівського парламенту протягом тижня провели у колективах 5-11-х класів інформаційні хвилини на тему: «Кожна людина унікальна і неповторна особистість». В період з 01.12.2016 р. по 08.12.2016 р. у 1-4-х класах класні керівники провели бесіди «Уроки доброти», під час яких розглядалися питання поваги до старших та людей з обмеженими можливостями.

Відповідно до річного плану та з метою формування ціннісного ставлення до праці у 2016-2017 н.р. були проведені заходи: організовано чергування учнів 6-11-х класів по школі, закріплено ділянки шкільного двору для прибирання за класними колективами, Були організовані екскурсії для учнів 11-А класу у технічний університет, Донецький національний університет. Класні керівники організували екскурсії на підприємства міста, зокрема на кондитерську фабрику, на фабрику ялинкових прикрас (під Києвом). З метою забезпечення контролю за продовженням навчання випускників 9,11-х класів у вересні 2016 р. здійснено моніторинг стану працевлаштування випускників, зібрано довідки про продовження навчання випускників 9, 11-х класів, у квітні 2017 року проведено місячник благоустрою території школи.

З метою формування ціннісного ставлення до природи проведено: акцію "Зимова їдальня" учнями 1-4-х класів, продовжується акція "Відроджений сад", з метою розвитку навичок науково-дослідної роботи учень 11-А класу Смірнов М. під керівництвом вчителя Зінкевич А.А. взяв участь у міській олімпіаді з екології та конкурсі-захисті робіт МАН. В рамках екологічного тижневика, проведеного у квітні 2017 року проведені заходи: акція «Батарейкам не місце в природі! І у нашому домі також!», фотовиставка «Еколог і я» серед учнів 1-10-х класів, конкурс малюнків «Намалюй первоцвіти!» для учнів 4-7-х класів, акція «З тваринкою одяг одягай, про братів наших менших пам'ятай!», учителями хімії та біології Грелею І.С. та Сокрутою І.В. проведена гра «Бульбашкова битва» між бажаними учнями 2-6-х класів. 20.04.2017 р. учитель біології Сокрута І.В. провела ярмарок знань до Дня Землі «Що ти знаєш про планету?» для учнів 5-9-х класів, проведено виставку домашніх тварин «Мій домашній зоопарк» для учнів 2-10-х класів, учителі природничого циклу Греля І.С., Сокрута І.В. та учитель української мови Довгошей В.А. провели конкурс «Природа у моїх віршах» серед поетів-початківців.

З метою формування ціннісного ставлення до мистецтва проведено конкурси з образотворчого мистецтва "Зимова феєрія", конкурс плакатів "Молодь за життя без СНІДу". Традиційно жвавий інтерес в учнів викликали такі заходи як «Панянка Осінь». Класні керівники старших класів забезпечили якісну підготовку команд. Переможцем було визнано колектив 9-А класу, але гідно були представлені колективи 11-А, 10-А, 9-А класів. Традицій шкільний конкурс «Стартінейджер» був проведений для учнів 7-А та 6-х класів. Перемогу здобули учні 7-А класу. Цікаво, змістовно пройшла презентація колективів 5-х класів під керівництвом класних керівників Грелі І.С., Канавської С.В. Протягом I семестру учні 1-11-х класів відвідували музичний абонемент обласної філармонії, вистави обласного академічного музично-драматичного театру.

Пріоритетним напрямком виховної роботи є учнівське самоврядування. У закладі діє учнівський парламент, до якого входять представники 5-11-х класів. Завдання учнівського самоврядування є згуртування дітей, підлітків та дорослих, розвиток їх здібностей, виховання віри в себе, свої сили, любові до своєї родини, краю; пізнання і збереження краси рідної природи, вивчення історичного минулого і сьогодення України, виховання патріотизму, громадянських якостей. Лідери учнівського самоврядування

брали активну участь в організації та проведенні благодійних акцій у школі, конкурсів, змагань, щомісяця виходить шкільна газета "MN^o21", представники закладу входять до міської організації "Лідер". Представники учнівського парламенту входять до Ради школи, Ради профілактики правопорушень. Учні школи брали участь у міських конкурсах: чемпіонат пізнавально-розважальної гри «Нон-стоп», "Інтелектуальне казино Q".

Результативність участі у міських, обласних конкурсах показано у таблиці.

<i>№ п/п</i>	<i>Назва конкурсу</i>	<i>Переможці</i>	<i>Рівень</i>	<i>Зайняте місце</i>
1.	Конкурс-огляд художньої самодіяльності "Перлини року - 2017".	вокальний ансамбль старших класів, хореографічний колектив	міський	лауреати
2.	Конкурс "Культура як шлях до майбутнього"	Рогозінська А. (5-А клас)	міський	III місце
3.	Всеукраїнський конкурс учнівської творчості "Об'єднаймося брати мої"(номінація "Література")	Макоцька О. (11-А клас)	міський	II місце
4.	Всеукраїнський конкурс учнівської творчості "Об'єднаймося брати мої"(номінація "Історія")	Слічна Я. (8-А клас)	міський	I місце
5.	Конкурс на кращу організацію правоосвітньої та правовиховної роботи	-	міський	I місце
6.	Фестиваль-конкурс «Молодь обирає здоров'я»	Бондар Д. (10-А клас)	міський	II місце
7.	Всеукраїнський конкурс "Історія і уроки Голокосту"	Біляк О. (9-А клас)	всеукраїнський	лауреат
8.	Конкурс соціальної реклами "Територія права"	Грицик Д. (10-А клас)	міський	II місце
9.	Конкурс "Великодні дзвони"	Клименко Є. (3-А клас)	міський	I місце
10.	Конкурс "Великодні дзвони"	Пашенцова Л. (8-А клас)	міський	I місце
11.	Конкурс поетів-початківців "Зелене гроно"	Нікіфорова Я. (5-А клас)	міський	I місце
12.	Конкурс поетів-початківців "Зелене гроно"	Покотило О. (6-А клас)	міський	III місце
13.	Спартакіада допризовної молоді	збірна команда	обласний	III місце

Аналізуючи систему виховної роботи закладу слід зазначити, що функціонування даної системи забезпечували не лише вчителі—предметники, класні керівники, адміністрація закладу, а і педагог-організатор, шкільна бібліотека, психологічна служба. Завідуюча бібліотекою Буряк О.М. сумлінно виконувала свої обов'язки, проводила виховні заходи з різними категоріями дітей, долучалась до проведення педагогічних рад, засідань методичних асоціацій, брала активну участь у проведенні предметно-методичних тижнів, цікаво організувала та провела тиждень дитячого читання, забезпечувала належний контроль за станом збереження підручників та очолила роботу пришкільного табору «Веселий гурт». Пришкільний табір з денним перебуванням дітей «Веселий гурт» працював на базі закладу з 06.06.2017 р. по 23.06.2017 р. Адміністрація табору у складі Буряк О.М., Роштабіги Є.О., Службської О.О. створили належні умови для якісного відпочинку учнів. Сумлінно працювали у таборі вихователі – вчителі початкових класів та представники середньої ланки Островська І.М., Вихованець О.Ю., Карнаух В.М., Кравченко Н.Г., Томич І.І., Зінкевич А.А., Чорноволик К.А., Любінецька А.П.

Педагог-організатор Слубська О.О. курувала роботу учнівського парламенту, забезпечувала участь закладу у міських конкурсах, акціях, проводила виховні заходи з різними категоріями учнів. Практичний психолог Попович І.Ю. сумлінно ставилася до виконання посадових обов'язків, встановила дружні, довірливі стосунки з учнями, педагогами, приділяла увагу налагодженню тісної взаємодії з батьками учнів.

Підсумовуючи, слід відзначити роботу таких класних керівників: Сокрути І.В. (9-А клас), Рудневої В.І. (11-А клас), Гаврилюк В.С. (8-А клас), Гречанюк Л.В. (4-Б клас). Саме ці класні колективи були найактивнішими в усіх шкільних та міських заходах, стали кращими за рейтингом. Найактивнішим класом за підсумками навчального року став колектив 11-А класу (класний керівник Руднева В.І.).

Основні завдання на 2017-2018 н.р. у сфері виховання продиктовані Концепцією Нової української школи. Відповідно до положень вище вказаної Концепції виховний процес у школі має стати невід'ємною складовою всього освітнього процесу і орієнтуватися на загальнолюдські цінності, зокрема морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей), соціально-політичні (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність).

У формуванні виховного середовища має брати участь увесь колектив школи. У закладі освіти має створюватися атмосфера довіри, доброзичливості, взаємодопомоги і взаємної підтримки при виникненні труднощів у навчанні та повсякденному житті. Ключовим виховним елементом повинен стати приклад учителя, який покликаний зацікавити дитину.